

Universitätsbibliothek Paderborn

**Bona Volvntas Optimæ Consentiens. Seu De Sequendo In
Omnibus Ductu Providentiæ Diviniæ**

Foullon, Jean E.

Leodii, 1657

IV. Et definitiones ex iisdem.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-54992](#)

capite 19. nominavit militiam cæli: eum exercitum armat, exarmátve, & in ordinés suos cogit sumimus Imperator DEUS.

IV.
*Et definitio-
nes ex
iisdem.* Philoni adeò placuerunt Aristotelicæ istæ imagines, ut ternas mutuatus suis de DEO scriptis inseruerit, binas libro de Abraham, tertiam libro de Monarchia. Nam ibi Deum nominat, τοῦ κότου ἡγιόχουκαν κυβερνήτην, Mundi aurigatorem & gubernatorem: hīc ait, ex mundi motibus ordinatis DEUM rectorem intelligi, quomodò ex civitate benè composita agnosci sapientem magistratum. Sed Infidelium potius alterum audiamus Senecam. Quamquam alii Christianum fuisse velint: Christianè equidem loquitur, maximè ubi agit de Providentia Numinis, cui librum totum inscripsit, & sparsim plurima & significantissima operibus aliis intexit. Aliquot solum versus ad specimen ex libris Naturalium quæstionum transscribam. Sub primi libri initium inter multa de DEO præclara hæc habet. *Quid est Deus? Mens Universi.*

22 BONA VOLUNTAS

Vniversi. Quid est Deus? Quod vides totum
& quod non vides totum. Sic demum ma-
gnitudo sua illi redditur, quâ nihil majus ex-
cogitari potest, si solus est omnia, opus suum
intra & extra tenet. Quid ego interest inter
naturam Dei & nostram? Nostri melior pars
animus est: in illo nulla pars extra animum,
totus ratio est. Audis DEUM dici omni-
scium, omnitenentem, omnia ratione
administrantem, invisibilem in se, visibi-
lem in suis, animam vegetatricem Uni-
versi. Ad hæc opinor, verba respexit
Plinius lib. 2. cap. 7. luculentissimè de
DEO locutus, utinam constantius: Deus
... totus est sensus, totus est visus, totus au-
ditus, totus animæ, totus animi, totus sui.
Forsan & hæc Senecæ de illo meminerat
lib. 2. Naturalium quæstionum. Vis illum
fatum vocare? Non errabis: hic enim est ex
quo suspensa sunt omnia, causa caussarum.
Vis illum Providentiam dicere? Rectè dices:
est enim cuius consilio huic mundo providetur,
ut inconcussum eat, & actus suos explicet.
Vis illum naturam vocare? Non peccabis: est
enim ex quo nata sunt omnia, cuius spiritu
vivimus.

vivimus. Vis illum vocare mundum? Non falleris: ipse est enim totum quod vides, totus suis partibus inditus, & se sustinens vi sua.

v.

Anima humana sensus de Providentia.

Quid autem miremur, illos priscæ philosophiæ genios tam magnificè pronuntiasse, quandoquidem, uti Prosper, seu quis alius est scriptor Poëmatis de Providentia, cecinit, *Esse omnes sensere Deum, nec defuit ulli Auctorem natura docens, neque auctorem modò, sed & motorem ac rectorem perpetuum?* Demonstrare illud non possum efficaciùs ac potentiùs, quam Tertulliani verbis in Apologetico ad Scapulam: *DEUM universo præsidere, vultis ex ejus operibus tot ac talibus, quibus continemur, quibus sustinemur, quibus oblectamur, quibus exterremur, vultis ex animæ ipsius testimonio comprobemus?* Quæ licet carcere corporis pressa, licet libidinibus & concupiscentiis evigorata, licet falsis Diis exancillata, cum tamen resipiscit, ut ex crapula, ut ex aliqua valetudine, & sanitatem suam patitur, Deum nominat: hoc solo propriè, quia hic unus

Deus,